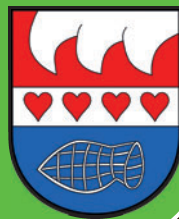

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

Obálka 15. čísla I. ročníku časopisu Vpřed

Obálka 18. čísla I. ročníku časopisu Vpřed

Titulní obrázek z prvního vydání románu
Záhada hlavolamu

Obálka 1. knižního vydání

SLOVO STAROSTKY

VÁŽENÍ A MILÍ ČTENÁŘI BRODÍKU,

pátý měsíc v roce má 31 dní. Hned prvního května si připomeneme mezinárodní Svátek práce. Den zároveň díky Máchově básni Máj vnímáme také jako svátek zamilovaných, kdy je třeba políbit svou slečnu či ženu pod rozkvetlou třešní...

Druhou květnovou neděli se slaví Svátek matek. Na tento svátek bychom neměli zapomenout a donést mamince kytičku. Svátek všech maminek letos oslavíme 8. května, tedy v neděli na státní svátek.

Květen je hlavně měsícem lásky. Název května je odvozen od slova kvést, neboť příroda a rostliny začínají krásně kvést a probouzet se. Původně byl květen nazýván májem a tento výraz se používá ve spojení se stavbou „májky“, která celý měsíc zdobí vesnice.

V květnu se nám probouzí naše zahrádky a zahrady, kdy nad krásnými květy i srdíčko zaplesá.

Budeme si přát, aby už nepřišly mrazy a sluníčko začalo více hřát.

Po odmice se navázalo ve všech obcích také na „pálení čarodějnic“. Pálení čarodějnic je lidový zvyk spojený s pálením ohňů a vírou v čarodějnice, který se odehrává v noci ze 30. dubna na 1. května.

V tuto noc se na mnoha místech rozhoří ohně, na nichž se symbolicky upalují čarodějnice.

Budeme rádi, když opět navážeme na tyto dlouholeté tradice a budeme je předávat dalším generacím.

Všem Vám přeji hodně načerpané energie z probouzející se přírody kolem nás s láskou a sluníčkem v duši.

Soňa Rojková,
starostka obce Borovnice

JINDŘICH VANICKÝ: ZAČÁTEK KONCE – III. ČÁST

*Je tu další pokračování vzpomínek pana Jindřicha Vanického (*1933), autora knížky Homol – turistická perla Orlických hor, známého hlavně starším občanům Borovnice. A právě pro ty starší dnes přinášíme vyprávění Jindřicha Vanického o mladší generaci již neznámém fenoménu – o Rychlých šípech Jaroslava Foglara a také o ježkovi v kleci. Kdo dnes ví, co to bylo lovení tzv. bobříků? Vrátime se tedy do 40. let minulého století, hlavně do jejich druhé poloviny a zavzpomínáme...*

Během mé školní docházky do školy v Kostelci jsem měl řadu aktivit. Jako školák jsem chodil na houby. Jednou jsem si všiml, že v řeznictví na náměstí vaří a prodávají obědy. Stavil jsem se tam a nabídl svoje houby. Paní řeznice to s radostí přivítala. Houby odebírala a docela dobře mi za ně platila. Ten vzájemně výhodný obchod trval po celou dobu školní docházky. Tenhle finanční přínos mi sloužil k nákupu různých školních potřeb a každý týden jsem si mohl koupit **časopis Vpřed**.

Tento časopis vedl šéfredaktor **Jaroslav Foglar** (*1907 †1999). Pan Foglar byl také vedoucím tzv. Pražské dvojky. Bylo to skautské sdružení. V časopise Vpřed vycházely nejrůznější články – o mořích, světadílech, prostě o celém světě. Uprostřed časopisu byla vždy stránka nazvaná Z bobří hráze, taková specialita šéfredaktora. Pan Foglar tak podnítil dospívající mládež ke spoustě zajímavých aktivit.

Tak se stalo, že jsme i v naší vesnici založili pětičlenný klub s názvem **Zelené šípy**. V časopise Vpřed nás zaregistrovali pod číslem 4 424. Často jsme se scházeli, vyrazili na různé výlety, dokonce i se stanem.

To vše podle návodů z časopisu, kde se také propagovalo **lovení „bobříků“**. Těch bylo třináct. Třeba takový bobřík mlčenlivosti. To se nesmělo s nikým po celý den promluvit jediné slovo. Zajímavý byl bobřík odvahy. Člověk musel přemoci strach – třeba tím, že se vydá v noci na hřbitov. Těžkou zkoušku představoval bobřík osamělosti – člověk se nesměl celý den s nikým potkat, ba ani vidět.

Tyto bobříky (nebo bobříci?) a jiné zajímavosti jsou popsány v mnoha knížkách, které pro 9 až 13leté chlapce Jaroslav Foglar napsal. Knížky čtenářům osvětlí, jak žili hoši od Bobří řeky, proč se Stínadla bouřila, nebo kdo to byl Velký Vont. My jsme ty příběhy prožívali společně s Foglarovými postavami...

Na poslední stránce časopisu Vpřed byl vždy kreslený **komiks s Rychlými šípy** a jejich nesmiřitelnými protivníky, kteří si říkali Bratrstvo kočičí pracky. Příběhy psal Jaroslav Foglar a kreslil Jan Fišer.

Pro nás kluky to byly seriály poučné i veselé. A co víme o **Rychlých šípech**? Byla to skupina, pardon, klub pěti kluků. Jejich vedoucím byl Mirek Dušín, do klubu patří-

li ještě Jarda Metelka, Červenáček a Rychlonožka. Ten Jindra byl opravdový, běžně žijící kluk, o ostatních si myslím, že šlo o kreslené a autorem vymyšlené postavy. Prostě kladní hrdinové každým coulem...

A co jejich záporní nepřátelé, **Bratrstvo kočíř pracky**? Jejich náčelníkem byl (nebo bylo?) Dlouhé Bidlo, vysoký hubený kluk s kulatými brýlemi. Další člen, Štětináč, vynikal rezatým, stále rozčepýřeným ježkem. Jeho velkou zálibou byl chov krys. Trojlístek doplňoval Bohouš, chlapec zřejmě zimomřivý, neboť chodil stále nabalený jako pumpa v zimě a na hlavě měl čepici vždy nataženou přes uši. Pohled na tuto skupinu ihned vzbudil dojem, že tyhle kluky nic užitečného nebaví. Vždyť také Rychlý šípům neustále jen škodili.

Už před válkou pan Foglar pracoval v časopise **Mladý hlasatel**, kde měl na starosti čtenářské kluby a rubriku Z Bobří hráze. A ta se později dostala i do časopisu Vpřed, stejně jako komiks s Rychlými šípy.

Jednou ze záhad, kterou se Rychlé šípy snažily vysvětlit, bylo **tajemství ježka v kleci**. Více se o tom dočtete v knížce **Záhada hlavolamu**. Ježek byl kovová bodlnatá kulička uvězněná v ocelové kleci. Jak ji dostat ven? Ježek se dal rozšroubovat a uvnitř skrýval plán na převratný vynález – létající jízdní kolo. Tím příběhem jsme doslova žili...

Po převratu v roce 1948 musel Jaroslav Foglar redakci časopisu Vpřed opustit, a tím Rychlé šípy nadlouho zmizely z povědomí čtenářů. Vrátily se nakrátko koncem 60. let a potom už snad natrvalo po roce 1989. Jejich příběhy od té doby vydává nakladatelství Olympia.

Já jsem nastoupil do učení a potom následovala léta pracovní. Na časopis Vpřed, na Jaroslava Foglara a na příběhy Rychlých šípů jsem ale nezapomněl...

Poznámky k vyprávění pana Vanického:

Vpřed byl časopis pro mládež vydávaný v druhé půli čtyřicátých let nakladatelstvím Mladá fronta. V letech 1946 až 1948 jeho redakci řídil Jaroslav Foglar. Po třetím ročníku byl Vpřed spojen s časopisem Junák a vycházel pod společným názvem Junáci, vpřed! Do nové redakce však již Foglar přizván nebyl. V pátém ročníku byl periodiku navrácen název Vpřed, v šestém ročníku, jenž se stal ročníkem posledním, bylo používáno jméno Vpřed pionýři. Roku 1951 časopis pro nezáměr čtenářů zanikl (<https://foglarweb.skauting.cz/clanky.php?id=84>).

O různých vydáních knihy **Záhada hlavolamu** najdete informace na webu <https://foglarweb.skauting.cz/clanky.php?id=62>

O tom, co to byli tzv. **bobříci** – viz jejich přehled: <https://foglarweb.skauting.cz/clanky.php?id=108>.

Hlavalam zvaný **ježek v kleci** je dodnes velice populární. Model je možné zakoupit v mnoha variantách a v nejrůznějším zpracování. Pro zajímavost – koncem roku 2020 byl vyobrazený kovový ježek v kleci prodán na Aukru za 4 300,- Kč (<https://aukro.cz/jezek-v-kleci-ocelovy-6978361523>).

Fotografie na straně 2 obálky.

(pokračování příště)

Jindřich Vanický

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Dne **8. 5. 2022** se na Homoli koná tradiční jarní pout',
při níž budou slouženy **mše svaté**
od 8:00, 10:00 a 14:00 hodin.

Další mše se bude konat 22. května 2022 ve 14:30 hodin.

HŘBITOV

Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v letním období** otevřeny
od 7:00 do 19:00 hodin, na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob.
Děkujeme

POZVÁNÍ NA TŘEŠŇOVOU POUŤ

**Kam: do kostela BOLESTNÉ PANNY
MARIE NA HOMOLI**

Kdy: v neděli 8. května 2022

Pořad bohoslužeb: 8:00, 10:00, 14:00

**Sraz účastníků pěší pouti je v 9:15 u kotela sv. Jiří
v Kostelci nad Orlicí**

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: **493 815 763**, 734 559 876, www.Borovnice.info,

e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

ZE ZASTUPITELSTVA OBCE BOROVNICE

SOUHRN USNESENÍ Z VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ Č. 2/2022 KONANÉHO 19. 4. 2022 V BOROVNICI

**Zastupitelstvo obce Borovnice projednalo na veřejném zasedání
jednotlivé body programu s tímto výsledkem:**

Zastupitelstvo obce schválilo:

- p. Libora Provazníka a ověřovateli p. Leoše Matějuse a pí Petru Koutnou
- Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2021, kterou vypracovaly pracovníce Krajského úřadu Královéhradeckého kraje
- závěrečný účet obce Borovnice za rok 2021 s výrokem bez výhrad
- na základě předložených podkladů účetní závěrku za rok 2021
- rozpočtové opatření č. 1 na rok 2022 se snížením příjmů v příjmové části o 5 800 Kč a navýšením výdajů ve výdajové části o 1 957 000 Kč. Součástí rozpočtového opatření č. 1 za rok 2022 je položkový výtisk příjmů a výdajů výkazu Fin 2-12 M, kde jsou podle paragrafů a položek uvedené částky změn
- kalkulaci ceny stočného od 1.1.2022 na ČOV v Přestavlkách na 40,80 Kč/m³. Cena je navýšena z důvodů nárůstu cen energií a havarijních oprav, které částečně souvisí s nekázní uživatelů ČOV
- kalkulaci ceny stočného od 1.1.2022 na „Zóně v Rájci“ na 23,80 Kč/m³. Cena je navýšena z důvodů nárůstu cen energií a havarijních oprav, které částečně souvisí s nekázní uživatelů kanalizace

Zastupitelstvo obce neschválilo:

- „Dodatek č. 2 Správa silnic Královéhradeckého kraje“ – „Vodovodní řady v obci Borovnice u Rychnova nad Kněžnou a propojovací řad VDJ Lhoty u Potštejna – Borovnice – Homole – Rájec“. Dodatek spočívá v navýšení částky za omezení běžné činnosti správce komunikace, a to na částku 206 184 Kč bez DPH. Rovněž se mění podmínky finančních závazků investora a požadovaná suma je oproti původní smlouvě vratnou kaucí, a to za předpokladu splnění stanovených podmínek po dobu pěti let.

Zastupitelstvo obce Borovnice pověřuje:

- starostku obce uzavřením schválených smluv a žádostí

*Mgr. Petra Koutná, ověřovatel, Leoš Matějús, ověřovatel
Ing. Libor Provazník, zapisovatel, Soňa Rojková, starostka*

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ

VÝŠE POPLATKŮ NA ROK 2022

Komunální odpad 900 Kč/rok za osobu trvale žijící
 900 Kč/rok za rekreační objekt

Od poplatku jsou **osvobozené děti** narozené v příslušném kalendářním roce, a to **po dobu 12 měsíců** od data narození.

Poplatek za každého psa 100 Kč/rok

Poplatek za **osoby trvale žijící** musí být uhrazený jednorázově v termínu nejpozději **do 28. února** příslušného kalendářního roku, nebo ve dvou stejných splátkách v termínu nejpozději **do 28. února** a **do 31. května příslušného kalendářního roku**.

Poplatek za **rekreační objekt** je splatný jednorázově nejpozději do 31. května příslušného kalendářního roku.

Výběr poplatků proběhne **během měsíce ledna – května** v místě OÚ Borovnice, a to vždy **v úředních hodinách**, nebo převodem na účet č.ú.: **1240071339/0800**

NABÍDKA SLUŽEB KOMINÍKA

Obecní úřad Borovnice

přijímá požadavky na revize a čištění komínů,
které se budou provádět v termínech

- 2. 8. 2022 Homol + Borovnice
- 3. 8. 2022 Přestavky + Rájec

Náhradní termín 9. 8. 2022 od 8:00 hodin – 17:00 hodin

Ceny:

Roční revize (vyhláška č. 34/2016 Sb350,- Kč
Vymetení komínu150,- Kč

Kominictví - Libor Havlena,
Rudoltice 187,
info@kominictvi-havlena.cz
www.kominictvi-havlena.cz
Vodafone: 776 602 108
http://www.skcr.cz/pardubicky-kraj

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

**Rozpis služeb stomatologické lékařské služby
první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2022
ordinační hodiny: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin**

07. 05.	MUDr. Hlavsová Lenka Komenského 259, Kostelec nad Orlicí	494 323 958
08. 05.	MUDr. Kašparová Dagmar Voříškova 169, Vamberk	602 514 715
14. 05.	MUDr. Loukota Jan Komenského 127, Opočno	494 621 665
15. 05.	MUDr. Majer Rostislav U Stadionu 1166, Rychnov nad Kněžnou	608 382 500
21. 05.	MUDr. Malátková Ludmila Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	494 515 696
22. 05.	MUDr. Miřejovská Dagmar - Bahník Dent, s.r.o. Třebízského 799, Kostelec nad Orlicí	494 323 152
28. 05.	MDDr. Matoušková Lucie - Můj zubař, s.r.o. Kvasinská 129, Solnice	602 152 873
29. 05.	MDDr. Motyčka Martin Komenského 44, Rychnov nad Kněžnou	775 224 093
04. 06.	MDDr. Paličková Zlata - Petrák stomatologie, s.r.o. Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
05. 06.	MDDr. Petrák Tomáš - Petrák stomatologie, s.r.o. Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
11. 06.	MDDr. Podolská Jana - Poliklinika Týniště nad Orlicí Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 110
12. 06.	MUDr. Pokorná Jaroslava Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	494 515 697

**Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje tel.: 841 155 155**

KNIHOVNA BOROVNICE

MILÉ ČTENÁŘKY A ČTENÁŘI,

zveme Vás k návštěvě naší knihovny. V květnu máme opět dohodnutou výměnu knižního fondu z kostelecké knihovny. Můžete se těšit na nové zajímavé knížky, ze kterých si jistě vyberete něco hezkého ke čtení pro chvíle odpočinku.

**Výpůjční dny v květnu budou v úterý
10. 5. a 24. 5. 2022 vždy od 15 do 17 hodin**

Těšíme se na vaši návštěvu.

Knihovnice Helena Jiroušková

ZAHRÁDKÁŘI

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Měsíc **květen** z náhledu zahradníků **patří mezi nejkrásnější, ale také nejproblematičtější měsíce roku.** Nejkrásnější, protože jaro bývá v plném proudu i u živých tvorů, což k přírodě patří. Mnohé rostliny včetně ovocných druhů ještě kvetou a zahrady hýří barvami. Také některé ovocné komunity již přinášejí první očekávanou úrodu. Nejproblematičtější je květen hned ze dvou důvodů. Prvním je neočekávatelný **příchod jarních mrazíků**, které mohou výrazně zredukovat úrodu ovoce a druhým důvodem je období mezi 12 a 14 květnem, které je známé jako **příchod „ledových mužů“**. Z některých pranostik se dozvídáme: *studený máj, ve stodole ráj; v máji – by neměla pastýřovi oschnout hůl.* Tak uvidíme, jaká nás letos čeká úroda...

Z počátku května je nezbytné **dokončit veškeré řezové práce**, které doposud nebyly vykonány. Lze jen provádět řez subtropických a teplotně náročných druhů jako fíkovníky, ořešáky, citrusy apod.

Ořešák řežeme v době, kdy mají nové letorosty délku v průměru alespoň 10 cm. Pokud by ještě rány „slzely“, přerušíme práci a řez dokončíme později. Řez ořešáků je věda i také trochu loterie. Řez v této době může být razantní, předpokládá se, že i velké rány se do podzimu zahojí. Řeže se na větvní kroužek a je nutné ránu zatřít. U zmlazených nebo přeroubovaných stromů **vylamujeme v květnu až červnu „vlky“**, tj. letorosty prorůstající obvykle pod místem řezu. Dokončujeme přeroubování ovocných stromů nenarašenými a zdravými rouby.

Půdu okolo stromků, nebo keřů odplevelováváme a snažíme se ji prokypřovat. Také se doporučovalo použít nastýlku z mladé posečené trávy, drcené kůry apod. Tato vrstva udržuje přiměřenou vlhkost a potlačuje růst plevelů.

Dle místních podmínek se postupně provádí ochrana **u jableň a hrušní** proti strupovitosti, **u angreštů** proti padlí. **U peckovin**, zejména u višní, meruněk a mandloní, je na místě aplikace fungicidů do květu v případě, že v období kvetení pršelo, a to proti tzv. moniliovému úzehu peckovin (je způsobený houbou monilinia). Infekce způsobuje usychání letorostů, květů, plodů a postupně celých větví.

Ve fenofázi kvetení, nebo po odkvětu je ještě vhodná **doba řezu broskvoní** i jiných peckovin, kde je vegetace opožděna. Pokud jste předpěstovávali semenáče nebo řízky podnoží ve skleníku (v sadbovačích, nebo květináčích), tak se doporučuje vzhledem k venkovním teplotám je umístit do venkovního prostoru až po 15 květnu, aby se neriskovalo jejich poškození příchodem mrazíků.

Také **živé ploty** z opadavých listnáčů začínají více narůstat a je možno je začít stříhat. Při větších zásazích vždy řežte tak, aby základ plotu byl širší než jeho vršek. Plot bude hustý odspodu, nebude zasychat. U rododendronů po odkvětu odstříháváme opylená květenství stálezelených rododendronů. Na jaře kvetoucí keře upravujeme hned po odkvětu, aby měly čas vyzrát a nasadit květy i do další sezóny.

V květnu odstraňujeme květenství z odkvetlých cibulovin, tulipánů. Stejně tak činíme u šlechtěných narcisů.

Měsíc duben až červen jsou obdobím s největšími nároky na zákroky, které mají za účel **chránit rostliny před chorobami a škůdci**. U odrůd jableň, které nejsou geneticky rezistentní vůči strupovitosti, ale i hrušní, je v době po odkvětu druhý základní termín ošetření proti této chorobě. Toto ošetření je většinou účinné proti tzv. kališní hnilobě, kterou nejčastěji způsobují houby z rodu Fusarium, a se kterou se většinou setkáváme až v průběhu sklízně a skladování.

Bezprostředně po opadu květních lístků je nejvhodnější termín pro **ošetření jableň proti pilatce jablečné**, která je příčinou jednak tzv. rané červivosti, ale i obloukovitých povrchových jizev na povrchu plodů. K ošetření je možné použít přípravky Decis i jiné nově doporučované. Ke snížení počtu těchto škůdců je možné použít i bílé lepové desky.

Proti **mšicím** (včetně vlnatky krvavé) je třeba začít s ochranou včas, a to při prvních výskytech. Mšice se mohou vyskytovat na naprosté většině rostlin pěstovaných na zahrádkách i v obytných prostorách. Udává se, že je mšic už více než 5 tisíc různých druhů.

Některé druhy celou dobu žijí na jedné hostitelské rostlině a jiné je musejí střídat (letní a zimní hostitelé). Prostřednictvím jejich bodavého ústrojí se do rostlin dostávají toxické sliny, které mají za následek různé deformace a zakrtnění růstu rostlin. Protože mšice nedokážou strávit cukry, vylučují je ve formě medovice, na jejíž povlácích na listech pak rostou takové „černé“, které potom snižují asimilační schopnost rostlin, a tím škodí.

V mnoha případech se na přirozené nepřátele mšic nelze spolehnout a je třeba při-

stoupit k ochraně formou postřiku, přičemž je důležité správně aplikovat zakoupené přípravky. Také je třeba v tomto období kontrolovat stav sazenic jahodníku, kdy jsou listy napadány různými chorobami a škůdci. Nejznámější je šedá hniloba neboli plíseň šedá, která napadá všechny nadzemní části rostliny a pak největší škody způsobuje na dozrávajících plodech.

Běžnou rozšířenou chorobou **jahodníku** jsou skvrnitosti listů, z nichž nejčastější je bílá skvrnitost. V posledních letech se stále častěji projevuje antraknózou skvrnitost jahodníku. Napadené pletivo zůstává zakrnělé a plody deformované a způsobuje hnilobu plodů po sklizni. Dále je to i padlí jahodníku, které způsobuje „bílé pomoučení“ listů. Při tom nezralé plody přestávají růst. K napadení dochází spíše při přehnojování dusíkem. Účinnou ochranou jsou postřiky určenými přípravky buď před květem, nebo po sklizni.

V posledním Brodíku jsem poukazoval na **nutnost kontroly rybízů**, u červeného se vyskytující antraknózy, u černého napadení vlnovníkem rybízovým. Vytvářené háčky jsou pupeny již napadené, nerozkvétou, proto je nutno je odtrhat a likvidovat nejlépe spálením, jinak se více a více bude mít snahu se rozšiřovat. Toto přenáší hmyz i vítr.

Ještě připomínka k česneku. **Česnek** špatně snáší časté výkyvy venkovních teplot. Na noční větší ochlazení a přes den zase na neobvykle zvýšené teploty reaguje tím, že začíná žloutnout. To také bývá při suchém a parném počasí. Je tedy třeba v reálné době provést závlahu i možné malé přihnojení dusíkem. Důležité však je, aby zemina kolem jeho palic byla nakypřována. Tím se dostává dostatečný přísun vzduchu do půdy, dbáme, aby na povrchu nevznikal nepropustný škraloup.

Všeobecné informace

Na jarní výstavě pořádané 8. až 10. dubna v Častolovicích se navzdory nepříznivému počasí vystřídal poměrně hojný počet návštěvníků. Proběhla tu **soutěž o nejlepší vystavenou kraslici**. Hodnocení proběhlo anonymním způsobem. Na 1. místě skončila paní Nosková z Polomu a 2. místo obsadila paní Olga Myšáková z Tutlek, rodačka Fajglová z Přestavlk. Máme radost, že šikovné ruce žen z našeho mikroregionu dosáhly takového úspěchu.

Dalším dobrým počinem našeho zahrádkářského svazu bylo **uspořádání zájezdu do Olomouce na výstavu Flora**, který proběhl 22. dubna. Počasí bylo příjemné,

a tak si to všichni mohli prožívat v prostředí uměleckých oranžerí a nádherných květin i velkého množství prodejních stánků nejen s květinami a ovocnými materiály, ale i s ostatními uměleckými výrobky z přirozených přírodních zdrojů.

Tak mimo těch negativních zpráv ze všech stran na nás vysílaných je alespoň příjemné, když se naši lidé mohou pokochat příjemnými zážitky, a tak ať se vám všem daří i na vašich zahradách a sadech.

*Za Český zahrádkářský svaz
František Břečťan*

VČELAŘI

ROK SE VČELAMI – KVĚTEN

Příprava z minulých měsíců se začíná úročit. Stromy, keře a květiny jsou v plném květu a svými barvami a vůní lákají včely na sladký nektar. Matka klade více než 2000 vajíček denně. Včely se snaží každý volný prostor v úlu vyplnit vystavením nového díla, do kterého ukládají medné a pylové zásoby. Tento měsíc je nejvhodnější na vkládání rámků s mezistěnami, protože je včelstva rychle vystaví a využijí. Starší plásty je možno odstranit a dílo se tak omladí, včelař je vytaví, dezinfikuje a získá tak vosk pro vylišování nových mezistěn. Koloběh vosku se tím uzavře. Se starými plásty se ze včelstva odstraní větší náchylnost k nemocem.

Květen je také měsícem zvýšené rojivosti včelstev. Je to jejich přirozený způsob množení a ozdravování. Pro zaklazení vajíček, ze kterých se budou líhnout nové matky, si včely připraví větší základ buňky, takzvanou misku, matka do ní naklade vajíčko a včely ho po zakrmení obestaví větší buňkou, která nemá klasický šestihranný tvar, ale vypadá jako pytel visící na plástu.

S rojem odlétá stará matka, část dělnic a trubců. Včelstvo z jednoho úlu se většinou vyrojí vícekrát, protože včely vychovávají více nových budoucích matek. Včelstvo si tak vytváří větší pravděpodobnost přežití společenstva jako celku. U nově vychovaných matek totiž není jisté, jestli se oplodněné vrátí zpátky do včelstva. Stává se, že ji mimo úl něco zlikviduje, nebo je špatné počasí k páření, ale někdy jen netrefí zpátky, protože si špatně zapamatovala místo, odkud vylétla. K vyrojení přispívá několik faktorů, tím hlavním je nedostatek prostoru, dalším je přehřívání úlu nebo genetické předpoklady. Kvůli velkému úbytku dělnic a medných zásob po vyrojení se včelaři pokoušejí rojivost potlačit. Způsobů, jak toho docílit, je mnoho, ale ani jeden není stoprocentní. Účinné je včas-

né rozšiřování úlového prostoru a při množení včelstev vybírat materiál s menšími sklony k rojení. Česká legislativa příkazuje utratit odchycený roj neznámého původu. Pokud se ale včelaři podaří odchytit roj z jeho vlastních včelstev, tak je to ideální stroj na výrobu vosku. Odchycení se v přístupných místech dělá sklepnutím roje do uzavíratelné, ale dobře větrané bedny, tzv. rojáku. Tuto bednu včelař na je-

den až dva dny umístí do chladnější tmavé místnosti, ideálně se hodí sklep. Včely se zklidní a semknou. Po této chladné kůře je včelař vysype na desku umístěnou před česnem úlu, do kterého předtím vložil rámečky se zatavenými mezistěnami. Do úlu se nejdříve podívají pátračky, prozkoumají ho, a pokud ho uznají za obyvatelný, tak o tom podají zprávu ostatním včelám. Ty

se poté v proudu snaží dostat co nejrychleji do úlu. Po obsazení úlu okamžitě začínají dostavovat buňky pro uložení zásob medu doneseného z původního úlu a pro možnost kladení matky. Jejich stavěcí pud je v této fázi největší, během krátké doby jsou schopné vystavět velké množství plástů. Vyložené špatné je vystrojování úlu plásty se zásobami medu, takový úl většinou roj bere jako zastávku v hledání nového místa a připravený úl opustí. Dalším vhodným protirojovým opatřením je umělé rozdělení včelstva na více menších. Včelař odebere část plástů s plodem a část zásob, odebraný materiál vloží do prázdného úlu a přidá do něj třeba koupenou, již kladoucí matku, nebo do úlu vloží matečník a včely si novou matku docho-
vají, a potom čekají na její oplodnění a rozkladení.

Mladá neoplozená matka čeká na vhodné počasí, aby mohla letět na snubní prolet. Páření probíhá na seřadištích trubců, to je místo, kam se pudově slétne větší množství říjných trubců a matky schopné oplodnění. Matka se páří s trubci za letu v dost vysoké rychlosti, každý trubec, kterému se povedlo s matkou spářit, se od matky odlomí, padá k zemi a hyne. S matkou se páří kolem 8 trubců, záleží na jejich kvalitě. Matka se spermatem z těchto páření vydrží celý svůj plodný život a další snubní prolety už nepodniká. Poté se matka snaží vrátit do úlu, ze kterého vylétla, na česně už ji netrpělivě vyhlíží včely, které ji očistí, nakrmí a poté už se jenom snaží ji připravit prázdné buňky na kladení vajíček.

Včelař musí neustále sledovat stav snůšky a kondici včelstev, aby mohl včas přidávat medníky, vkládat rámečky s mezistěnami, vytvářet oddělky a další činnosti. Květen je jedním z nejtěžších pracovních měsíců včelaře. Každý zanedbaný den sledování včelstev může znamenat velké ztráty včel, medu a dalších včelích komodit.

Petr Dubský,
předseda ZO ČSV Chleny

POZVÁNKY A INFORMACE

FARMÁŘSKÉ TRHY 2022

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLICÍ

neděle od 9.00 do 15.00 hodin

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů.

Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

15. května (výstava bonsaí)

12. června

17. července

14. srpna (řemeslnické trhy)

18. září

16. října (dušičkové trhy)

13. listopadu (martinské trhy)

11. prosince (vánoční trhy)

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

SDH Vrbice a ČČK Vrbice

si Vás dovolují pozvat na tradiční

OTVÍRÁNÍ VRBICKÉ STUDÁNKY

V NEDĚLI 8. 5. 2022

začátek od 14.00 hodin.

V úvodu vystoupí s programem děti z MŠ CHLENY

Občanské sdružení
Diakonie Broumov vyhlašuje

SBÍRKU POUŽITÉHO OŠACENÍ

Letního a zimního oblečení (dámské, pánské, dětské)

Lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon

Látky (minimálně 1m, prosíme nedávejte nám odřezky a zbytky látek)

Domácí potřeby – nádobí bílé i černé, skleničky – vše nepoškozené

Vatované a péřové přikrývky, polštáře a deky

Obuv – veškerou nepoškozenou

Hračky – nepoškozené a kompletní

Věci, které vzít nemůžeme:

televize, počítače a jinou elektroniku, matrace,

koberce – z ekologických důvodů

nábytek, jízdní kola a dětské kočárky – ty se transportem znehodnotí
znečištěný a vlhký textil

Sbírka se uskuteční:

V měsíci květnu až říjnu 2022

v době úředních hodin od 9.00 do 17.00 hodin.

V budově obecního úřadu v Borovnici.

Věci prosíme zabalené do igelitových pytlů či krabic,
aby se nepoškodily transportem.

Děkujeme za Vaši pomoc.

ROZHLEDNA VRBICE JE PŘÍSTUPNÁ PRO NÁVŠTĚVNÍKY TAKTO:

LEDEN, ÚNOR, BŘEZEN po předchozí domluvě na telefonu

DUBEN víkendy: 10 – 17 hod.

KVĚTEN víkendy: 10 – 18 hod.

ČERVEN pondělí: zavřeno
úterý – pátek: 14 – 18 hod.
sobota: 10 – 20 hod.
neděle: 10 – 18 hod.

ČERVENEC, SRPEN pondělí: 13 – 18 hod.
úterý – pátek: 10 – 18 hod.
sobota: 10 – 20 hod.
neděle: 10 – 18 hod.

ZÁŘÍ pondělí: zavřeno
úterý – pátek: 14 – 18 hod.
víkendy: 10 – 18 hod.

ŘÍJEN víkendy: 13 – 16 hod.

LISTOPAD, PROSINEC po předchozí domluvě na telefonu

**Mimo uvedený čas je možné navštívit rozhlednu
po předchozí telefonické domluvě (minimálně 24 hodin předem).
Mobil: +420 721 640 484**

VSTUPNÉ: děti 3 – 5 let Kč 15
ostatní Kč 25

O prázdninách zde lze ve večerních hodinách shlédnout
nádherný západ slunce a noční panorama.

V případě nepříznivého počasí bude (silný vítr, déšť, bouřka apod.)
bude rozhledna uzavřena.

U rozhledny je možné zakoupit upomínkové předměty
včetně občerstvení s chlazenými nápoji.

Rozhledna Vrbice má pro návštěvníky připravené razítko
a turistickou známku č. 1210.

autorská divadelně - pohybová hra
RELAXAČNÍ ZÓNA
 Drimpo Hu.s

13. KVĚTNA 2022
 STARÁ HOSPODA CHLEBY
 od 19 hodin

vstupné 99 Kč

www.tresk.cz

KČT SOPOTNICE POŘÁDÁ

PŘES TŘI HRADY

48. ročník pochodu PŘES TŘI HRADY
 NOVINKA - PO CESTĚ DR. J. S. GUTHA-JARKOVSKÉHO

36. ročník PŘES TŘI HRADY NA KOLE

1. STARTOVNÍ MÍSTO V SOPOTNICI NA HRŠTI OD 7.00
 Pěší trasy: 15, 30, 50 km
 Cyklotrasy: 30, 50, 100, 150 km, trasy pro horská kola 40, 60 km
 Pěší trasy vedou přes zříceniny hradů Poštějeh, Litice, Zampach a Lanšperk.

2. STARTOVNÍ MÍSTO V ZAMPACHU V AREÁLU ZÁMKU OD 8.00
 Pěší trasy: 5, 14, 15 km → 5 km trasa vhodná pro rodiče s dětmi
 Cyklotrasy: 16, 23, 30, 38 km, trasy pro horská kola 30, 56 km
 Koloběžky: 16, 23, 30, 38 km

3. STARTOVNÍ MÍSTO V POTŠEJNĚ NA BĚLSKU OD 8.00
 Pěší trasy: 5, 9, 12, 17, 25 km → 5 km boržaněrová trasa
 na kontrolu v Záměli minikruh se soutěžením pro děti - Floriánkova stezka
 Koloběžky: 25 km
 Tuneský běh pro zdraví: 12 km, start v 11.00

PO CESTĚ DR. J. S. GUTHA-JARKOVSKÉHO
 Start Kostelec nad Orlicí a Poštějeh 8.00–11.00 • Pěší trasa: 6–38 km
 Pěší trasa vede přes zříceniny hradů Velešov, Litice, Zampach a Kyšperk.

POSÍLENÉ SPOJE - VLAK - BUS
 DOPROVODNÝ PROGRAM:
 startovní místa + Záměl a Vochtánka

www.kct-sopotnice.com

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **květnu** oslaví významné životní jubileum

60 let pan **Ladislav Dostál**
z Rájce.

Přejeme hlavně pevné zdraví
a životní pohodu.

Sociální a kulturní výbor

VZPOMÍNKA

*Děkujeme za cestu, kterou jsi s námi šel,
za ruce, které nám tolik pomáhaly.
Děkujeme za to, že jsi byl, za každý den,
který jsi s námi šel.*

Dne 2. dubna 2022
uplynul 1 rok
od smutné zprávy,
co nás opustil
manžel, tatínek,
dědeček

pan **Miloslav Luňák** z Rájce.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.
Děkuje manželka a děti s rodinou.

Vzpomeňte s námi.

Dne 17. května uplyne
50 let od úmrtí
pana
Josefa Rychtaříka
z Borovnice.

S láskou vzpomíná rodina.

OMLUVA

Omluva rodičům za špatně uvedené příjmení v Brodíku 4/2022.
Maminka u narozeného syna Matyáše se jmenuje Iveta Bartošová z Vamberka.

ZUŠ F. I. TŮMY, KOSTELEČ NAD ORLÍCI, TYRŠOVA 17

ZÁPIS DO ZUŠ

pro školní rok 2022/2023
do hudebního, výtvarného a tanečního oboru.

Od 4. 4. 2022 do 2. 6. 2022

je možné podávat **elektronickou přihlášku**,
kterou naleznete na <https://www.zus-kostelec.cz/prihlaska>.

Termín zápisu v ZUŠ je 4. 6. 2022.

- Přijímány jsou děti, které k 1. 9. 2022 dosáhly věku **5 let** a starší.
- Rozhodnutí o přijetí bude zveřejněno 20. 6. 2022.

Více informací na www.zus-kostelec.cz.
Mobil: 773 781 164.

...naladit a raz, dva, tři...
...la, la, la...
...Picasso by zájmal! ...
...aaa pirueta...
Těšíme se na Vás.

POČASÍ U NÁS V NOVÉM

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 48 v obci Rájec. Nová meteostanice je v provozu od srpna 2018. Pro případné dotazy jsem zřídil e-mail: pocasirajec@seznam.cz.

DUBEN 2022	
teplota max.	22,3°C
teplota min.	-3,5°C
průměrná teplota	6,8°C

Vítr průměr	
Duben	2,3 m/s, nárazy 21,5 m/s a směr SZ

Srážky	
Duben	41,7 mm s 11 dny deště

V zimním období není srážkoměr vyhříván, tudíž není změřená sněhová pokrývka.

JSDH LHOTY U POTŠTEJNA

HASILI JSME HOMOL ...

Sobotní odpoledne 16. dubna 2022 proběhla plánovaná dálková doprava vody na Homol, na kterou byly pozvány sbory z našeho okrsku č. 18. Pozvání přijali kolegové z Rájce, Svídnice a Chlen. Cílem bylo procvičení vzájemné koordinace a postupu při dopravování vody na delší vzdálenost, a to z požární nádrže v Malé Lhotě pomocí dopravního vedení vytvořeného B hadicemi a motorovými stříkačkami ke kostelu na Homoli.

Délka trasy byla 880 metrů s převýšením 60 m. Na dopravní vedení bylo využito 44 hadic B a čtyři požární čerpadla. Na prvním stanovišti u požární nádrže byla umístěna naše CAS, ze které bylo vytvořené vedení o délce 400 m, ke druhému stanovišti u posledního domu v Sádkách, kde se nacházeli kolegové ze Svídnice s čerpadlem PS-12. Ti předávali vodu dále hadicemi o délce 200 m do naší stříkačky PS-12, která se nacházela před posledním stoupáním na Homol. K poslednímu stanovišti před kostelem, kde byli kolegové z Rájce, bylo vytvořeno z naší stříkačky vedení o délce 180 m. Ráječtí dále vytvořili vedení dlouhé 100 m, to obcházelo kostel až ke schodišti, na kterém byly vytvořeny dva útočné C proudy.

Časová osa:

13:30 odjezd na jednotlivá stanoviště
13:38 začátek rozvinutí vedení
14:02 voda ze stanoviště č. 1
14:04 voda ze stanoviště č. 2
14:05 voda ze stanoviště č. 3
14:06 voda ze stanoviště č. 4
14:07 voda na útočných proudech
14:27 ukončení čerpání

Stanoviště č. 3 – hasiči ze Lhot

Celý pokus se povedl napoprvé, kdy se neobjevily žádné technické problémy. Voda byla celkem čerpána 20 minut, kdy došlo ke krátkému přerušení dodávky ze stanoviště č. 3 z důvodu náviku výměny poškozené B hadice za jinou. Celkem bylo přečerpáno 25 m³ vody, ve vedení se nacházelo 3,9 m³ vody a vydatnost zdroje na Homoli byla tedy průměrně 844 litrů na minutu.

Stanoviště č. 2 – hasiči ze Svídnice

Po odvodnění a úklidu celé trasy jsme provedli vyhodnocení akce, kde padly další podněty, co by se dalo ještě vylepšit a kde by se příště dala doprava vody zopakovat.

Děkují všem zúčastněným za spolupráci.

Další fotografie z této akce najdete na našich webových stránkách www.hasicilhoty.cz v sekci Galerie.

*Martin Růžička, velitel JSDH Lhoty u Potštejna
www.hasicilhoty.cz
Fotografie na straně 3 obálky.*

Stanoviště č. 4 – hasiči z Rájce

Porada před „akcí“

SBOR DOROVOLNÝCH HASIČŮ KRCHLEBY VÁS
SRDČNĚ ZVE NA

HASIČSKOU SOUTĚŽ OKRSKU Č.18

V SOBOTU 14.KVĚTNA 2022
V BRUMBÁROVĚ

PREZENTACE DRUŽSTEV: 11:00-11:30
NÁSTUP: 11:30
SOUTĚŽIT SE BUDE V KATEGORIÍCH DĚTI, ŽENY A MUŽI

BOHATÉ OBČERSTVENÍ NA MÍSTĚ ZAJIŠTĚNO

ČARODĚJNICE V BOROVNICI

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.
Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 27. 5. 2022.
Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.
Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.